

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4XEObd/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 4309211323
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4309211323.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému: X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, U., o vymoženie 107,55 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/701/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. novembra 2012, č. k. 11CoE/108/2012-49 a o návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
- II. Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 29. novembra 2012, č. k. 11CoE/108/2012-49 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 20. októbra 2011, č. k. 6Er/701/2009-34 námietkam povinnej proti exekúcii nevyhovel, exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a uložil oprávnenému povinnosť nahradiť súdному exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému trovy exekúcie vo výške 40,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že Okresný súd Levice poveril 28. septembra 2009 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním exekúcie proti povinnej na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadený Slovenskou rozhodcovskou a. s. so sídlom v Bratislave zo dňa 3. júna 2009, pod sp. zn. SR 03895/09, ktorým bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 107,55 eur s úrokom z omeškania 0,25% denne z 95,61 eur od 17. decembra 2008 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 102,26 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Súdny exekútor následne vydal dňa 11. novembra 2009 upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo povinnej doručené 27. novembra 2009, na čo povinná doručila súdu dňa 4. decembra 2009 námietky proti exekúcii z dôvodu, že neprevzala žiadne vyrozumienie o podaní exekúcie zo strany oprávneného.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že povinná v podaných námietkach nepoukázala na skutočnosti, ktoré by podľa ust. § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v

znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) odôvodňovali postup súdu smerujúci k vyhovneniu námietok, preto súd námietkam nevyhovel. Vo vzťahu k exekučnému titulu súd prvej inštancie uzavrel, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve v rámci všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov neplatná. Keďže súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a z tohto dôvodu ju zastavil.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti výrokov o vyhlásení exekúciu za neprípustnú (II. výrok), o zastavení exekúcie (III. výrok) a o povinnosti oprávneného nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie (IV. výrok) podal odvolanie oprávnený, v ktorom vytýkal súdu nesprávne posúdenie neplatnosti rozhodcovskej doložky a zároveň poukázal na skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol už predmetom skúmania zo strany súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia súdnemu exekútorovi, kedy súd nesúlal exekučného titulu so zákonom nezistil. Vo vzťahu k trovám exekúcie oprávnený uviedol, že súdny exekútor (a rovnako aj konajúci súd) nepostupoval správne, ak si do svojej odmeny zahrnul aj odmenu za spísanie návrhu na vykonanie exekúcie do zápisnice. Preto navrhol uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť.

5. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29. novembra 2012, č. k. 11CoE/108/2012-49 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním oprávneného. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ako aj s dôvodmi rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci neumožňovala voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Preto je potrebné uvedenú rozhodcovskú doložku považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a keďže plnenie z neprijateľnej podmienky je plnením právom nedovoleným, dôsledkom musí byť odmietnutie poskytnutia ochrany takýmto plneniam. Postup exekučného súdu po zistení uvedených nedostatkov exekučného titulu bol správny, keď exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu z tohto dôvodu zastavil. Vo vzťahu k náhrade trov exekúcie odvolací súd uviedol, že na ich náhradu bol správne zaviazaný oprávnený, keďže k zastaveniu exekúcie došlo jeho zavinením a súd prvej inštancie správne určil aj ich výšku.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený. Prípustnosť dovolania odôvodnil ust. § 237 písm. a/, d/, e/, f/ a g/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), t. j. rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodol vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát a dôvodnosť dovolania vadami podľa § 237 O. s. p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), inou vadou, ktorá mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Oprávnený podal po začatí odvolacieho konania návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, o ktorom nebolo odvolacím súdom rozhodnuté. Súd sa podľa dovolateľa vôbec týmto návrhom nezaoberal, takýto postup vo svojom rozhodnutí o odvolaní oprávneného žiadnym spôsobom neodôvodnil a tým opomenul aplikovať ust. § 167 ods. 1 veta druhá O. s. p., podľa ktorého súd rozhoduje o prerušení konania uznesením. Súd prvej inštancie ako aj odvolací boli podľa názoru dovolateľa v súlade s ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku povinné vo veci vytýčiť ústne pojednávanie a keďže tak neurobili, odňali mu tým možnosť konať pred súdom. Odvolací súd navyše nedostatočne odôvodnil svoje závery o povahe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa nedostatočne vysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Preto oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a zároveň rozhodol o odklade vykonateľnosti dovolaním napadnutého uznesenia. Súčasťou dovolania bol aj návrh, aby dovolací súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a predložil Súdnemu dvoru Európskej únie dovolateľom vymedzené prejudiciálne otázky.

7. Súdu bolo doručené aj doplnenie dovolania, v ktorom oprávnený zdôraznil, že súdy nezohľadnili povinnosť upozorniť účastníkov exekučného konania na neprijateľnú podmienku a dať im tak možnosť sa k nej vyjadriť a rovnako dať možnosť oprávnenému vyjadriť sa k prípadnému stanovisku povinného. Rovnako aj, že súd prvej inštancie a odvolací súd sa mali obrátiť na Súdny dvor Európskej únie vo veci výkladu, či takáto rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, dovolateľ pritom poukázal na viaceré rozhodnutia Spolkového súdneho dvora v Nemecku a Ústavného súdu Českej republiky.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu konajúca zamestnancom v súlade s ustanovením § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania a dospel k záveru, že takýto návrh dôvodný nie je.

9. Vzhľadom na to, že dovolanie ako aj návrh na prerušenie konania boli podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p., podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil oprávneným v dovolaní navrhované prejudiciálne otázky.

11. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom Európskej únie o predbežnej otázke má povahu osobitného nesorového a medzitémneho konania, v ktorom Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor Európskej únie v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

12. Ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladalo povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému takémuto návrhu na prerušenie konania. Túto povinnosť nemá ani vtedy, ak v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie vecí sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. písm. g/ O. s. p.

13. Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

14. Dovolací súd ďalej skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné. V súlade s § 470 ods. 1 a 2 C. s. p. posudzoval prípustnosť dovolania podľa § 236, § 237 a § 239 O. s. p.

15. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

16. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

17. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2014 dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

18. V prejednávanej veci prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu z ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nevyplýva. Dovolací súd sa neobmedzil na skúmanie prípustnosti dovolania len podľa ust. § 239 O. s. p., ale skúmal aj či dovolanie oprávneného nie je prípustné z dôvodu niektorej vady zmätočnosti uvedenej v ust. § 237 O. s. p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré takouto vadou trpí.

19. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a c/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

20. S prihliadnutím na obsah dovolania sa najvyšší súd osobitne zameril na posúdenie dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., podľa ktorého sa účastníkovi konania mala postupom súdu odňať možnosť konať pred súdom.

21. Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd nerozhodol o procesnom návrhu účastníka konania.

22. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený doručil súdu dňa 7. septembra 2012 návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uvedený návrh oprávneného na prerušenie konania bol súdu doručený počas odvolacieho konania, ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu o odvolaní oprávneného (29. novembra 2012), pričom odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávneného nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s uvedeným návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

23. Vzhľadom na zistenú vadu konania, ktorá zakladá prípustnosť aj dôvodnosť dovolania, je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, keďže takéto rozhodnutie postihnuté uvedenou procesnou vadou nie je možné považovať za správne. So zreteľom na uvedené, najvyšší súd uznesenie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a podľa § 450 C. s. p. vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd posúdi návrh oprávneného na prerušenie konania a rozhodne o ňom. Keďže najvyšší súd zistil dôvody majúce za následok zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, s ďalšími

dovolacími námietkami oprávneného sa nezaoberal.

24. Najvyšší súd nezistil ani splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

25. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov pôvodného a dovolacieho konania v súlade s § 453 ods. 3 C. s. p.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.